

НАРЕДБА № РД-06-51 от 27.08.2021 г. за условията и реда за осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език

Издадена от министъра на труда и социалната политика, обн., ДВ, бр. 74 от 7.09.2021 г., в сила от 7.09.2021 г., изм. и доп., бр. 60 от 14.07.2023 г., в сила от 14.07.2023 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определят условията и редът за отпускане, отказване, отчитане, изплащане и контрол на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език по чл. 20, ал. 1 и 2 от Закона за българския жестов език, като се уреждат следните дейности:

1. предоставяне на преводачески услуги от и на български жестов език;
2. осигуряване или отказ от осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език на глухите и сляпо-глухите лица;
3. отчитане и изплащане на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език, предоставена от преводачите от и на български жестов език;
4. контрол на дейностите по предоставяне и отчитане на преводаческите услуги от и на български жестов език.

Глава втора

ПРЕДОСТАВЯНИЕ НА ПРЕВОДАЧЕСКИ УСЛУГИ ОТ И НА БЪЛГАРСКИ ЖЕСТОВ ЕЗИК

Чл. 2. (1) (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2023 г., в сила от 14.07.2023 г.) Преводач от и на български жестов език може да бъде само дееспособно физическо лице, което отговаря на изискванията на чл. 15 от Закона за българския жестов език и е включено в Списъка на преводачите на български жестов език.

(2) Списъкът на преводачите на български жестов език е публичен и се води и поддържа в електронен вид на интернет страницата на Агенцията за хората с увреждания.

Чл. 3. (1) Преводачите от и на български жестов език се задължават да спазват изискванията за предоставяне на преводачески услуги от и на български жестов език, определени в Закона за българския жестов език и в настоящата наредба.

(2) Преводачите от и на български жестов език нямат право да разпространяват информация за обстоятелствата, фактите и документите, които са им станали известни в процеса на предоставянето на преводаческата услуга.

Чл. 4. (1) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания утвърждава вътрешни правила за водене и поддържане на Списъка на преводачите на български жестов език.

(2) Вътрешните правила по ал. 1 се публикуват на интернет страницата на Агенцията за хората с увреждания.

Глава трета

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОСИГУРЯВАНЕ ИЛИ ОТКАЗ ОТ ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ПРЕВОДАЧЕСКА УСЛУГА НА БЪЛГАРСКИ ЖЕСТОВ ЕЗИК

Чл. 5. (1) Глухите и сляпо-глухите лица имат право на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език, предоставена от преводач от и на български жестов език, до 120 часа годишен лимит.

(2) Глухите и сляпо-глухите студенти и докторанти в процеса на обучението си за придобиване на висше

образование освен осигурения лимит по ал. 1 имат право на допълнително до 60 часа на семестър осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език.

Чл. 6. (1) Безвъзмездната преводаческа услуга на български жестов език се осигурява въз основа на заявление-декларация по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане, подадено в дирекция "Социално подпомагане" по настоящ адрес на лицата по чл. 5.

(2) Заявление-декларацията се подава от:

1. глухото или сляпо-глухото лице;
2. законен представител, ако лицето е недееспособно;
3. член на семейството, при което е настанено глухо или сляпо-глухо дете по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето;
4. упълномощено лице.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2023 г., в сила от 14.07.2023 г.) Заявление-декларацията се подава лично, чрез упълномощено лице, с писмо с известие за доставяне (обратна разписка) чрез лицензиран пощенски оператор, включително и чрез услуга за електронна препоръчана поща, по електронен път с квалифициран електронен подпис или по електронен път посредством електронна административна услуга, съгласно Закона за електронното управление.

(4) В заявлението-декларацията лицата по ал. 2 дават съгласие служителите на дирекции "Социално подпомагане" да извършват проверка по служебен път чрез регистрите на първичните администратори на данни – Министерството на образованието и науката и Националната експертна лекарска комисия.

(5) Към заявление-декларацията се представят следните документи:

1. лична карта или личен паспорт на лицето по ал. 2, т. 1, когато документите се подават лично, или лична карта или личен паспорт на лицата по ал. 2, т. 2, 3 и 4;
2. експертно решение на Териториалната експертна лекарска комисия (ТЕЛК) или Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК) и при необходимост други медицински документи;
3. документ, удостоверяващ статута на студента или на докторанта, издаден от висше учебно заведение, в случаите по чл. 5, ал. 2;
4. копие от нотариално заверено пълномощно за лицето по ал. 2, т. 4.

(6) От представените документи по ал. 5, т. 1 и 2 се снемат данните и документите се връщат на притежателите им.

(7) За осигуряване на пълния лимит на безвъзмездната преводаческа услуга на български жестов език заявления-декларации следва да се подават един месец преди началото на календарната година, съответно един месец преди началото на учебната година.

(8) При констатиране на нередовности в представените документи дирекция "Социално подпомагане" дава на заявителя 3-дневен срок за отстраняването им. Срокът започва да тече от деня, следващ деня на уведомяването на заявителя.

Чл. 7. (1) В срок до 10 дни от постъпване на заявление-декларацията служител на дирекция "Социално подпомагане" извършва необходимите служебни проверки и въз основа на представените документи изготвя предложение за осигуряване или за отказ за осигуряване на безвъзмездната преводаческа услуга на българския жестов език.

(2) В срок до 7 дни от изготвянето директорът на дирекция "Социално подпомагане" или оправомощено от него длъжностно лице издава заповед за осигуряване или за отказ за осигуряване на безвъзмездната преводаческа услуга на български жестов език. Заповедта за отказ за осигуряване на безвъзмездната преводаческа услуга задължително се мотивира.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2023 г., в сила от 14.07.2023 г.) Заповедта по ал. 2 се съобщава писмено на лицето, подало заявление-декларацията в 7-дневен срок от издаването ѝ. Неразделна част от заповедта е предавателно-приемателният протокол по чл. 22, ал. 1 от Закона за българския жестов език.

(4) Заповедта по ал. 2 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Заповедта за осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език се издава за срок, както следва:

1. в случаите по чл. 5, ал. 1 – до края на бюджетната година, за която е заявлена;

2. в случаите по чл. 5, ал. 2 – до края на учебната година, за която е заявлена;

3. до срока, посочен в експертното решение за определяне на процента на трайно намалена работоспособност или вида и степента на увреждане, когато този срок изтича преди края на бюджетната година, съответно преди края на учебната година, за която е заявлена.

(6) Заповедта за осигуряване на безвъзмездната преводаческа услуга на български жестов език по реда на чл. 6, ал. 7 се издава за срок от началото на календарната година, съответно от началото на учебната година, за която е заявлена.

(7) В случаите по ал. 5 часовете за предоставяне на безвъзмездната преводаческа услуга на български жестов език се определят пропорционално от първо число на месеца, в който е подадено заявлението-декларация, и се ползват от правоимащото лице от датата на връчване на заповедта.

(8) В случаите по ал. 6 безвъзмездната преводаческа услуга на български жестов език се ползва от началото на календарната година, съответно от началото на учебната година.

Чл. 8. Броят на часовете за безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език се определя за всяка календарна година в съответствие с лимита по чл. 5 пропорционално на:

1. срока на действие на експертното решение на ТЕЛК или на НЕЛК;

2. оставащите месеци за съответната календарна година, след осигуряването на преводаческата услуга.

Чл. 9. Глухото или сляпо-глухото лице получава индивидуална безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език от избран от него или от лицето по чл. 6, ал. 2, т. 2, 3 и 4 преводач от и на български жестов език, включен в списъка по чл. 16 от Закона за българския жестов език.

Глава четвърта

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОТЧИТАНЕ И ИЗПЛАЩАНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ПРЕВОДАЧЕСКА УСЛУГА

Чл. 10. (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2023 г., в сила от 14.07.2023 г.) След предоставяне на безвъзмездната преводаческа услуга на български жестов език глухото или сляпо-глухото лице и преводачът от и на български жестов език попълват и подписват предавателно-приемателния протокол по чл. 22, ал. 1 от Закона за българския жестов език в три еднообразни екземпляра – по един за всяка от страните и един, който преводачът следва да приложи към искането за плащане по чл. 11, ал. 1.

Чл. 11. (1) (Доп. – ДВ, бр. 60 от 2023 г., в сила от 14.07.2023 г.) В срок до 5-о число на месеца, следващ месеца на предоставяне на безвъзмездната преводаческа услуга, преводачът от и на български жестов език подава искане за плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане, до дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на глухото или сляпо-глухото лице, в което декларира, че е регистриран като лице, упражняващо свободна професия.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2023 г., в сила от 14.07.2023 г.) Към искането за плащане по ал. 1 се прилага един екземпляр от предавателно-приемателния протокол по чл. 22, ал. 1 от Закона за българския жестов език, с който се удостоверява, че безвъзмездната преводаческа услуга е предоставена, съответно използвана.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2023 г., в сила от 14.07.2023 г.) Документите се подават лично, чрез упълномощено лице, с писмо с известие за доставяне (обратна разписка) чрез лицензиран пощенски оператор, включително и чрез услуга за електронна препоръчана поща, по електронен път с квалифициран електронен подпис или по електронен път посредством електронна административна услуга, съгласно Закона за електронното управление.

Чл. 12. (1) В срок до 5 дни от получаване на документите по чл. 11 определеният от директора на дирекция "Социално подпомагане" служител извършва проверка и въвежда информацията в електронното досие на глухото или сляпо-глухото лице.

(2) При констатиране на нередовности в искането за плащане по чл. 11, ал. 1 дирекция "Социално подпомагане" дава на преводача 3-дневен срок за отстраняването им. Срокът започва да тече от деня, следващ деня на уведомяването на лицето, подало искането.

(3) Когато констатираните нередности не са отстранени в срока по ал. 2, процедурата по изплащане на дължимите суми за предоставената безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език се спира до тяхното отстраняване, за което лицето по чл. 11, ал. 1 се уведомява писмено.

(4) В случай че нередностите не бъдат отстранени в срок до края на бюджетната година, в която е получено уведомлението по ал. 3, заявените от преводача суми не подлежат на изплащане.

(5) В срок до края на месеца, в който е подадено искането за плащане по чл. 11, ал. 1, дирекция "Социално подпомагане" превежда по безкасов път по посочена от преводача от и на български жестов език лична платежна сметка, обозначена с Международен номер на банкова сметка (International Bank Account Number – IBAN), водена от доставчици на платежни услуги, лицензиирани от БНБ, и клонове на доставчици на платежни услуги, осъществяващи дейност на територията на страната, дължимите суми за предоставената безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език през предходния месец.

Глава пета

КОНТРОЛ

Чл. 13. (1) Контролът на дейностите по предоставяне и отчитане на преводачески услуги от и на български жестов език, както и за спазване на изискванията по тази наредба се осъществява от:

1. Агенцията за хората с увреждания – по отношение на дейностите по глава втора;

2. Агенцията за социално подпомагане – при отчитане на безвъзмездната преводаческа услуга, предоставена от преводачите от и на български жестов език.

(2) В изпълнение на контролните си функции служителите на Агенцията за хората с увреждания и на Агенцията за социално подпомагане могат да изискват обяснения, данни, документи, справки и сведения, свързани с предоставянето на преводаческите услуги от и на български жестов език.

(3) При констатиране на нарушение при отчитането на преводаческите услуги от и на български жестов език директорът на дирекция "Социално подпомагане" или оправомощено от него длъжностно лице в 7-дневен срок от установяване на всяко нарушение писмено уведомява изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания за предприемане на съответни действия.

(4) (Нова – ДВ, бр. 60 от 2023 г., в сила от 14.07.2023 г.) Когато дирекция "Социално подпомагане" е уведомила за констатирани системни нарушения при отчитането на предоставени преводачески услуги от и на български жестов език от конкретен преводач, оправомощени служители на Агенцията за хората с увреждания предприемат съответни действия по ал. 2. При необходимост оправомощените служители на Агенцията за хората с увреждания извършват проверки съвместно със служителите от дирекция "Социално подпомагане".

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 60 от 2023 г., в сила от 14.07.2023 г.) В случаите на системни нарушения на преводач от и на български жестов език изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания предприема действия за заличаването му за срок от една година от Списъка на преводачите на български жестов език при условията на чл. 19, ал. 3 от Закона за българския жестов език.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата се издава на основание чл. 25, ал. 1 от Закона за българския жестов език.

§ 2. Наредбата влиза в сила от датата на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № РД-06-51

от 27.08.2021 г. за условията и реда за осигуряване на безвъзмездна

преводаческа услуга на български жестов език

(ДВ, бр. 60 от 2023 г., в сила от 14.07.2023 г.)

.....

§ 8. Започнатите и неприключени към датата на влизане в сила на тази наредба производства се приключват по новия ред.